

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2292

Vragen van de leden **Ferrier** en **Van Hijum** (CDA) aan de ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *regels omtrent stagiaires en praktikanten van buiten de EU*. (Ingezonden 19 maart 2009)

1

Bent u op de hoogte van de regels omtrent stagiairs van buiten de EU die voor maximaal 1 jaar in Nederland stage komen lopen en van de regels die gelden voor praktikanten die in Nederland werkervaring komen opdoen?

2

Is het u vervolgens bekend dat de middelentoets substitutie moet voorkomen – door goedkope arbeidskrachten uit landen van buiten de EU – en dat er daarom een garantie moet zijn dat een stagiair in eigen levensonderhoud kan voorzien?

3

Heeft u zicht op hoe deze verplichte vergoeding – die niet betaald hoeft te worden bij binnenlandse stages of EU stagiaires- uitwerkt in de praktijk en of deze een belemmering vormt voor werkgevers? Is het waar dat van een Nederlandse onderneming een behoorlijke mate van idealisme wordt verwacht voor het aanbieden van stageplekken of praktikantenplekken

aan personen uit landen buiten de EU?

4

Waardoor wordt volgens u substitutie het meest voorkomen? Zou dat tevens kunnen door enkel de maximale duur van een tewerkstellingsvergunning en de verklaring van de buitenlandse onderwijsinstelling?

5

Weegt het belang van bescherming van de Nederlandse arbeidsmarkt (tegen het tewerkstellen van goedkope stagiairs) op tegen het belang van economische contacten en het binden van buitenlands talent aan Nederland die met het verlenen van stagemogelijkheden wordt gegeven?

6

Hoe beoordeelt u het standpunt dat VNO-NCW in het verleden heeft aangenomen, om te komen tot een soepele regeling die het mogelijk maakt werknemers van buitenlandse bedrijven (waar men producten aan verkoopt) in Nederlandse bedrijven te laten opleiden?

7

Heeft u inzicht hoe andere EU landen omgaan met deze problematiek? Zo ja, zou u de Kamer hierover kunnen informeren?

Antwoord

Antwoord van minister **Donner** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), mede namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ontvangen 10 april 2009)

1

Ja. Het betreft hier (deels) eigen regelgeving van het ministerie van SZW.

2

Een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd kan worden afgewezen als de vreemdeling niet zelfstandig en duurzaam beschikt over voldoende middelen van bestaan. Dat geldt ook voor stagiairs en praktikanten. Deze hoofdregel uit de vreemdelingenwetgeving bestaat al sinds jaar en dag. Doel ervan is echter niet het voorkomen van de door de vragenstellers genoemde substitutie, maar het voorkomen van een beroep op de openbare kas door vreemdelingen.

3

Ik heb geen signalen dat werkgevers de stagevergoeding als een belemmering ervaren. Van werkgevers mag, ook bij groepen als stagiaires en praktikanten, verwacht worden dat zij zorgen voor voldoende beloning. De term «idealisme» lijkt mij geen juiste typering voor deze werkgeversrol.

4

Substitutie wordt vooral voorkomen door de toets op grond van de Wet arbeid vreemdelingen op basis waarvan een stagiair een stagevergoeding ontvangt van 50% WML en de praktikant een betaling van tenminste het wettelijk minimumloon. Ook wordt substitutie voorkomen door de tijdelijkheid van het verblijf en de tewerkstelling. Stagiaires en praktikanten zijn of worden geen reguliere werknemers. Daarom vind ik het belangrijk dat wordt aangetoond dat de stage noodzakelijk is ter voltooiing van de opleiding. Daarom wordt er bij de aanvraag voor een Twv om een verklaring van de buitenlandse onderwijsinstelling gevraagd, waaruit dat blijkt. En een door deze instelling afgegeven gefaseerd stageprogramma. Bij praktikanten moet bij de aanvraag voor een Twv een leerplan worden bijgevoegd, en een verklaring van de Nederlandse werkgever waaruit blijkt dat de praktikant geen reguliere arbeidsplaats inneemt, alsmede een verklaring van de buitenlandse werkgever waaruit blijkt dat hij de praktikant na ommekomst van de praktijkperiode weer terug in dienst neemt. Het is mij bekend dat met name deze laatste verklaring voor administratieve lasten zorgt. Ik zal in de beleidsnotitie «Modernisering en vereenvoudiging Wav» (die ik u in de loop van dit jaar zal toezenden) voorstellen doen hoe de administratieve belasting voor de groep praktikanten teruggedrongen kan worden. De maximale duur van de Twv is voor stagiairs 1 jaar, en voor praktikanten in de regel maximaal 24 weken. In het Modern Migratiebeleid is reeds voorgesteld dat beide groepen een verblijfsduur kunnen krijgen van maximaal 1 jaar.

5

Ja. Voor het binden van buitenlands talent aan Nederland zijn onlangs diverse maatregelen genomen. Daardoor hebben (afgestudeerde) buitenlandse studenten meer mogelijkheden om een baan als kennismigrant te vinden. Het betreft het zoekjaar van in Nederland afgestudeerde buitenlandse studenten (Staatsblad nr. 502, 18-12-2007), en de Regeling hoogopgeleiden (Staatscourant nr. 2595, 29-12-2008). Daarbij is er voor een buitenlandse student die in

Nederland studeert, en die in het kader van zijn studie stage moet lopen, geen Twv nodig (Staatsblad nr. 521, 20-10-2006). Bij laaggeschoolde stagiairs is het zoals uit uw vraagstelling al blijkt, belangrijk dat er geen oneerlijke concurrentie en misbruik plaats vindt. De tewerkstellingsvergunning is daarom een instrument dat niet gemist kan worden.

6

Zoals bekend bestaat er voor de praktikanten reeds een soepel regime. De Twv wordt voor deze groep niet getoetst aan het prioriteitgenietend aanbod. Tevens hoeft de Nederlandse werkgever geen voorafgaande vacaturemelding te doen en niet te werven. UWV streeft ernaar de twv-aanvraag binnen 2 weken af te handelen (dat is 3 weken korter dan de wettelijke termijn van 5 weken). Op deze basis kwamen in 2008 796 praktikanten van buiten de EU terecht bij Nederlandse werkgevers om daar kennis en ervaring op te doen. Ervaring leert dat het veelal om werkzaamheden gaat op laaggeschoold niveau. Daarbij gaat het vaak om een verblijf voor korter dan drie maanden. Verdere versoepeling zie ik vooral in beperking van de administratieve lasten voor werkgevers bij de twv-aanvraag (zie hierboven).

7

Naar aanleiding van uw vraag is er contact opgenomen met een internationaal informeel forum voor kennisuitwisseling over migratie¹. Indien daar bruikbare inzichten uit voortvloeien zal ik uw kamer daarvan op de hoogte stellen.

¹ The IGC is an informal, non-decision making forum for intergovernmental information exchange and policy debate on issues of relevance to the management of international migratory flows. The IGC brings together 17 Participating States, the United Nations High Commissioner for Refugees, the International Organization for Migration and the European Commission.